

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobců: a) V. H.
b) D. H.
oba bytem X
oba zastoupeni advokátem JUDr. PhDr. Oldřichem Choděrou
se sídlem Malá Štěpánská 2033/8, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
se sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

za účasti: 1) M. K.
2) P. K.
oba bytem X
doručovací adresa X
3) B. S.
4) J. S.
oba bytem X
oba zastoupeni advokátkou JUDr. Jaroslavou Šafránkovou
se sídlem Lublaňská 673/24, 120 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2017, č. j. 015226/2017/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 22. 3. 2017, domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jejich odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu K., stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 22. 8. 2016, č. j. 5426/2016 (dále jen „rozhodnutí o dodatečném povolení stavby“). Stavební úřad svým rozhodnutím na žádost osob zúčastněných na řízení 3) a 4) (dále jen „stavebníci“) dodatečně povolil stavbu zděného oplocení na pozemku p. č. X podél pozemku p. č. X (oba v katastrálním území a obci K.) a současně souhlasil s užíváním této stavby.
2. Žalobci mají za to, že byli ve správním řízení hrubě zkráceni na svých základních právech, což podle nich vedlo k vydání nezákonného rozhodnutí. Tvrdí, že se žalovaný nevypořádal s jejich námitkou ohledně nesplněných náležitostí rozhodnutí stavebního úřadu, z jehož odůvodnění není zřejmé, na základě jakých podkladů stavební úřad rozhodl. Žalovaný také opomenul odvolací námitku týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stavebního úřadu a neurčitosti výroku, z něhož není patrné, jaká stavba byla dodatečně povolena. Stavba zděného oplocení se totiž nenachází výhradně na pozemku p. č. X. Výrok rozhodnutí stavebního úřadu podle žalobců nepopisuje stavbu co do výšky, délky či materiálového složení a neodkazuje na projektovou dokumentaci stavby, jejího autora, datum vyhotovení a verzi. Stavební úřad podle nich nemohl ověřit, zda je dodatečně povolovaná stavba v souladu s obecnými technickými požadavky na výstavbu. Protože stavba zasahuje do veřejného prostranství cesty na pozemku p. č. X, bylo nezbytné ověřit, zda její konstrukce a stabilita neohrožují chodce a projíždějící vozidla.
3. Zásadní pochybení spatřují žalobci dále v tom, že se správní orgány nedostatečně vypořádaly se skutečností, že se stavba částečně nachází na pozemku p. č. X, jehož vlastníkem je město K. Tato námitka se dotýkala právní sféry žalobců jakožto občanů města. V důsledku umístění tzv. černé stavby je zúžena komunikace a tím ohrožena bezpečnost silničního provozu a chodců. Do veřejných subjektivních práv žalobců pak zasahuje také to, že pěší i motoristé prochází a projíždějí přes pozemek žalobců. Z vyjádření města K. je vysledovatelné, že se oplocení nachází na pozemku p. č. X, a totéž plyne i z vyjádření silničního správního úřadu ze dne 14. 1. 2011. Správní orgány porušily zásadu materiální pravdy, neboť neúplně zjistily skutkový stav věci, k čemuž byly povinny *ex offio*.
4. Žalobci uvádí, že občanskoprávní námitky vznesené podle dnes již neúčinného zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 95/2000 Sb. (dále jen „stavební zákon z roku 1976“) lze rozdělit na dvě skupiny. Za první na námitky zpochybňující vlastnické právo, jeho rozsah, či námitky vydržení a existence věcného břemene. Ohledně těchto námitek se stavební úřad musí pokusit o dosažení dohody, a pokud se mu to nepodaří, nemůže si o otázce učinit sám úsudek, ale musí přerušit řízení. Za druhé jde o námitky nepřekračující pravomoc stavebního úřadu (např. námitky proti hlučnosti, prašnosti, zastínění či odstupu staveb), který si o jejich řešení musí sám učinit úsudek a rozhodnout o věci. Správní orgány hrubě pochybily, neboť si učinily úsudek o existenci vlastnického práva k pozemku, na kterém se nachází stavba oplocení, a porušily tak § 3 odst. 1 a § 137 odst. 2 stavebního zákona z roku 1976. Správní orgány posoudily přesah stavby na pozemek p. č. X pouze na základě toho, zda město podalo žalobu, a vyšly z geometrického plánu předloženého stavebníky, přestože z jiných geometrických plánů plynuly odlišné závěry. Tvrzení žalovaného, podle něhož

bylo nutné vycházet z geometrického plánu poskytnutého stavebníky, neboť ten jediný byl potvrzen katastrálním úřadem a jako takový je již nepřezkoumatelný, označují žalobci za nesrozumitelný. Ve vztahu ke geodetickým podkladům totiž podle žalobců nelze aplikovat institut nepřezkoumatelnosti. Potvrzení geometrického plánu ze strany katastrálního úřadu navíc neosvědčuje, že se stavba nenachází na pozemku p. č. X. Potvrzení katastrálního úřadu je souhlasem s očíslováním parcel, nikoli se shodou skutečností v terénu s obsahem geometrického plánu. Zjištění, zda určitá stavba zasahuje do konkrétního pozemku, je třeba činit pomocí vytyčení hranice. Vytyčení hranice přitom provedl Ing. P., z jehož náčrtu je patrné, že oplocení zasahuje do pozemku p. č. X. Město K. vzalo existenci zdi na svém pozemku dne 20. 4. 2009 na vědomí. Stavební úřad se tedy neměl spoléhat jen na podklady předložené stavebníky, ale měl sám provést dokazování a zjistit, na kterých pozemcích se stavba skutečně nachází.

5. Další pochybení správních orgánů spatřují žalobci v opomenutí negativního vyjádření silničního správního úřadu K. ze dne 14. 1. 2011. Stavební úřad konstatoval obsah tohoto vyjádření, avšak nevyvodil z něj žádné závěry. Mimoto stavební úřad nezajistil předložení dalších vyjádření a stanovisek dotčených orgánů. Stavební úřad pochybil také v tom, že nezdůvodnil svůj výrok o kolaudaci stavby a nezabýval se splněním podmínek podle § 31 a § 32 dnes již neúčinné vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu (dále jen „vyhláška č. 137/1998 Sb.“). Závěrem žalobci navrhuje, aby soud aplikoval § 76 odst. 1 a 78 odst. 3 s. ř. s. a zrušil obě správní rozhodnutí.
6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě odkazuje na napadené rozhodnutí a v něm uvedené argumenty k určitosti výroku. Dále uvádí, že stavba oplocení se nenachází na pozemku žalobců a žalobci nemají důvod pro obhajobu cizích vlastnických práv. Stavební úřad vycházel z geometrického plánu, ale dal městu K. možnost uplatnit jeho údajný nárok v občanskoprávním sporu, čehož město jako vlastník nevyužilo ani nepředložilo důkaz o tom, že je stavba umístěna na jeho pozemku. Stavební úřad tedy neporušil zásadu materiální pravdy. Nepodložené námitky žalobců pak na posouzení věci nemohly mít žádný vliv. Dochází-li k zásahu do práv žalobců, mohou svá – nikoli veřejná – práva chránit. Město K., do jehož práv má stavba údajně zasahovat, nevzneslo námitku proti dodatečnému povolení stavby. K negativnímu stanovisku silničního orgánu žalovaný uvádí, že to dopadalo jen na situaci, kdy by se prokázalo, že dodatečně povolovaná stavba zasahuje mimo pozemek stavebníků. Protože žalovaný nepokládá žalobu za důvodnou, navrhuje její zamítnutí.
7. Osoby zúčastněné na řízení 1) a 2) nevyužily svého práva vyjádřit se k žalobě. Stavebníci ve svém vyjádření tvrdí, že žaloba není důvodná a správní rozhodnutí jsou věcně správná. Námitku faktického umístění stavby označují stavebníci za typickou spornou otázku ve smyslu § 137 stavebního zákona z roku 1976. Žalobci byli v intencích zmiňovaného ustanovení odkázáni na soud; jejich žaloba pak byla rozsudkem Okresního soudu Praha – východ ze dne 5. 10. 2007, sp. zn. 9 C 127/2016, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2008, sp. zn. 27 Co 99/2008, zamítnuta. Těmito pravomocnými rozsudky byl stavební úřad vázán. Pro účely dodatečného povolení stavby tak bylo závazně určeno, že námitka žalobců o přesahu plotu na pozemek p. č. X nebyla důvodná. Obdobně byla vyřešena také námitka stejného obsahu, která byla v určité fázi řízení vznesena městem K. Město K., které nejprve vyslovilo s umístěním stavby souhlas a poté svůj postoj změnilo, ovšem žalobu vůbec nepodalo. Posléze město K. proti stavbě oplocení ničeho nenamítalo. Závěry správních orgánů, podle nichž stavba nepřesahuje na cizí

pozemky, tedy jsou dle mínění stavebníků správné. Obě správní rozhodnutí jsou taktéž přezkoumatelná. Žaloba by tedy měla být zamítnuta.

II. Shrnutí obsahu správního spisu

8. Stavební úřad přípisem ze dne 31. 5. 2000 oznámil zahájení řízení o odstranění stavby zděného oplocení postaveného bez stavebního povolení na pozemku p. č. X v katastrálním území K. V tomtéž roce účastníci řízení zpochybnili skutečné hranice pozemků, a to zejména ve vztahu ke komunikaci na pozemku p. č. X. Stavební úřad proto nařídil provedení nového vytyčení hranic pozemku p. č. X. V září 2000 stavebníci požádali o dodatečné povolení stavby oplocení na pozemku p. č. X. V roce 2002 byli stavebníci vyzváni k předložení projektové dokumentace a geometrického zaměření stavby oplocení oprávněným zeměměřičem a současně byli poučeni, že v případě nevyhovění výzvě bude stavba odstraněna. V roce 2005 stavebníci předložili stavebnímu úřadu nové zaměření stavby oplocení. Podle geometrického plánu ze dne 30. 5. 2005 byla stavba umístěna na pozemku p. č. X a nezasahovala do komunikace. Zástupce města K. na jednání dne 18. 7. 2005 uvedl, že město nemá proti dodatečnému povolení stavby oplocení námitky. Při dalším jednání dne 18. 8. 2005 doložili stavebníci vedle geometrického plánu a zaměření stávajícího stavu zděného oplocení také dokumentaci skutečného provedení stavby.
9. V prosinci 2005 stavební úřad přerušil řízení s odůvodněním, že žalobce a) nesouhlasil s předloženými doklady a vznesl námitku týkající se jeho vlastnického práva k pozemku p. č. X. Protože vznesená námitka překračovala rozsah rozhodovací pravomoci stavebního úřadu i spolupůsobících orgánů státní správy, odkázal stavební úřad žalobce a) s jeho námitkou na soud a přerušil řízení (§ 137 odst. 2 stavebního zákona z roku 1976). Důkaz o tom, že byl podán návrh soudu, měl žalobce a) doložit nejpozději do 45 dnů od právní moci rozhodnutí. V opačném případě by si stavební úřad dle poučení učinil o námitce sám úsudek. Usnesením ze dne 14. 2. 2006 stavební úřad přerušil řízení na dalších 90 dnů, neboť o to požádal žalobce a), který se chtěl pokusit o mimosoudní řešení.
10. Rozhodnutím ze dne 26. 6. 2006 stavební úřad dodatečně povolil stavbu zděného oplocení na pozemku p. č. X v katastrálním území K., stanovil podmínky pro dokončení stavby a námitku týkající se zaměření stavby a geometrického plánu neshledal oprávněnou a důvodnou. Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci odvolání. Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 11. 2006 zrušil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 26. 6. 2006 a věc vrátil stavebnímu úřadu, neboť žalobci ve stanovené lhůtě podali návrh soudu na rozhodnutí sporné věci, a stavební úřad si tak neměl o námitce sám učinit úsudek. V tomtéž rozhodnutí žalovaný poukázal na další pochybení stavebního úřadu.
11. Ve spise následuje rozsudek Okresního soudu Praha-východ ze dne 5. 10. 2007, č. j. 9 C 127/2006-65, jímž byla zamítnuta žaloba žalobců o určení, že zděný plot vybudovaný stavebníky k pozemku p. č. X zasahuje svým průběhem na pozemek p. č. X způsobem, jenž bude popsán ve znaleckém posudku soudního znalce, jehož soud k vypracování znaleckého posudku ustanoví. Důvodem pro zamítnutí žaloby bylo to, že se soudního řízení neúčastnily všechny osoby, jichž se předmět řízení týkal (konkrétně město K.), a tedy byl dán nedostatek věcné pasivní legitimace. Citovaný rozsudek č. j. 9 C 127/2006-65 byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Praze. Dále je ve správním spise založen náskres, z něhož plyne, že se stavba oplocení částečně nachází na pozemku p. č. X. Stavebníci naproti tomu doložili zaměření skutečného provedení oplocení části parcely p. č. X, ze kterého je zjištělné, že oplocení na pozemek p. č. X nezasahuje. V září

2008 město K. uvedlo, že nechá pozemek komunikace vytyčit znalcem z oboru. Následně stavební úřad usnesením ze dne 17. 10. 2008 přerušil řízení; toto usnesení bylo zrušeno žalovaným.

12. Na základě žádosti Městského úřadu K. byly vytyčeny hranice sporných pozemků. Z vytyčovacího náčrtu ze dne 20. 4. 2009 vyhotoveného Ing. J. P. vyplývá, že stavba oplocení kolem pozemku p. č. X se částečně nachází na pozemku p. č. X. Usnesením ze dne 21. 8. 2009 pak stavební úřad uložil městu K., aby předložilo geometrický plán zaměření komunikace ulice D. Č. S obsahem vytyčovacího náčrtu z 20. 4. 2009 stavebníci nesouhlasili, stavební úřad je nicméně vyzval k předložení souhlasu města K. s umístěním stavby na jeho pozemku. V reakci na to stavebníci zpochybnili relevanci vytyčovacího náčrtu a tvrdili, že městu K. již marně uplynula lhůta k předložení důkazu.
13. Dne 7. 6. 2010 vydal stavební úřad rozhodnutí, jímž stavebníkům nařídil odstranění zděného oplocení na pozemku p. č. X zasahujícího do pozemku p. č. X a stanovil podmínky pro odstranění stavby, což odůvodnil tím, že stavba byla umístěna na pozemku města K. sloužícím jako veřejná komunikace, a tedy v rozporu s územně plánovací dokumentací. Žalovaný na základě odvolání stavebníků i toto rozhodnutí stavebního úřadu zrušil, a to rozhodnutím ze dne 20. 9. 2010.
14. Správní spis dále obsahuje vyjádření Městského úřadu K. jakožto místně příslušného silničního správního úřadu ze dne 14. 1. 2011, podle něhož je ze zaměření pozemku Ing. P. zřejmé, že oplocení zasahuje do místní účelové komunikace IV. třídy. Na dotaz stavebního úřadu ohledně toho, které měření vlastnické hranice lze použít jako podklad pro řízení o dodatečném povolení stavby oplocení, Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze ve sdělení ze dne 12. 7. 2011 ve spojení se sdělením ze dne 10. 1. 2012 uvedl, že mu nepřísluší vydávat stanoviska k procesnímu postupu řízení u jiných orgánů. Konstatoval však, že pokud jde o určení vlastnické hranice tvořené plotem, je nutné vycházet ze stavu, který je evidován v katastru nemovitostí, a nikoli z výsledků zeměměřických činností, jež nebyly do katastru nemovitostí zapsány. Ve svém vyjádření z března 2012 žalobci upozorňovali na protichůdné závěry jednotlivých podkladů, zastávali názor, že se stavba oplocení z velké části nachází na cizím pozemku, a zdůrazňovali, že civilní soudy jejich žalobu zamítly z procesních, nikoli věcných důvodů.
15. Rozhodnutím ze dne 20. 6. 2012 stavební úřad nařídil stavebníkům odstranit stavbu oplocení na pozemcích p. č. X a p. č. X v katastrálním území K. a stanovil podmínky pro odstranění stavby. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že stavba byla umístěna na pozemku místní komunikace a vlastník s jejím dodatečným povolením nesouhlasil. I proti tomuto rozhodnutí podali stavebníci odvolání, na jehož podkladě je žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 11. 2012 zrušil a věc znovu vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení.
16. Stavební úřad výzvou z března 2013 vyzval vlastníka pozemku p. č. X v katastrálním území K. (tj. město K.), aby se obrátilo na soud ve věci určení vlastnictví pozemku pod stavbou zděného oplocení a aby důkaz o tom předložilo ve stanovené lhůtě, jinak si stavební úřad o sporné otázce sám učiní úsudek (§ 137 odst. 3 stavebního zákona z roku 1976). Současně stavební úřad přerušil řízení. Z přípisu Okresního soudu Praha-východ ze dne 27. 6. 2013, založeného ve správním spise, plyne, že město K. nepodalo v roce 2013 žalobu proti stavebníkům. Usnesením z listopadu 2013 stavební úřad postoupil věc Městskému úřadu K. jako příslušnému silničnímu správnímu úřadu s odůvodněním, že část

stavby dle vytyčovacího náčrtu přesahuje na pozemek p. č. X, na němž se nachází pozemní komunikace.

17. Ve spise je dále založen rozsudek Okresního soudu Praha-východ ze dne 11. 11. 2015, č. j. 6 C 82/2015-70, jímž byla zamítnuta žaloba města K. proti stavebníkům o určení, že oplocení k pozemku p. č. X v katastrálním území K. svým průběhem zasahuje na pozemek p. č. X způsobem, který bude popsán ve znaleckém posudku soudního znalce, jehož soud k vypracování znaleckého posudku ustanoví. Důvodem pro zamítnutí žaloby byla absence naléhavého právního zájmu.
18. Ve spise následují dopisy a urgencye žalobců adresované starostovi a místostarostovi města K., jakož i stavebnímu úřadu, jejichž obsahem je především apel na to, aby byla vyřešena situace ohledně místní komunikace zasahující na pozemek žalobců, odstraněna stavba oplocení vybudovaná stavebníky a rozhodnuto o žádosti žalobců o povolení stavby oplocení na hranici jejich pozemku. V březnu 2016 požádal stavební úřad žalovaného o metodickou pomoc ve věci řízení o odstranění nepovolené stavby stavebníků; odpověď obdržel v dubnu 2016. V květnu 2016 stavební úřad pokračoval v řízení a v červnu 2016 při ústním jednání osoba jednající za město K. uvedla, že se město nebude k povolení stavby či k jejímu odstranění vyjadřovat.
19. Dne 22. 8. 2016 vydal stavební úřad rozhodnutí o dodatečném povolení stavby zděného oplocení na pozemku p. č. X v katastrálním území K. a vyslovil souhlas s užíváním této stavby. Stavební úřad dospěl k závěru, že stavba oplocení nebyla umístěna na pozemku komunikace ve smyslu zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 370/2016 Sb., neboť silniční správní úřad o překážce nerozhodl z důvodu pochybností o průběhu hranice. Civilní soud o hranici taktéž nerozhodl a žalobu zamítl a dle sdělení Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze bylo třeba vycházet ze stavu evidovaného v katastru nemovitostí. Stavební úřad tedy vycházel z přesnosti jednotlivých bodů evidovaných katastrem nemovitostí v době stavby oplocení a z předložených dokladů. Dle vyhlášky č. 26/2007 Sb. (dnes již neúčinná; dále jen „katastrální vyhláška z roku 2007“), geodetického zaměření předloženého žalobci a podkladů převzatých z katastru nemovitostí byla spodní část hranice pozemků p. č. X, p. č. X a p. č. X definována bodem č. 1049-101 kvality 3 se souřadnicovou chybou 0,14 metru. Ve vrchní části oplocení byl nejbližším bodem bod na hranici pozemků p. č. X, p. č. X a p. č. X vedený v kvalitě 8 s mezní odchylkou 2,0 metru. Stavební úřad naznal, že všechny body oplocení procházející okolo úsečky mezi těmito dvěma hraničními body byly v toleranci mezní odchylky dle katastrální vyhlášky z roku 2007, což potvrdil také geometrický plán ze dne 30. 6. 2005. Na základě posledního ústního jednání pak stavební úřad dospěl k závěru, že vlastník pozemku p. č. X proti dodatečnému povolení stavby již nic nenamítal. Proto stavební úřad uzavřel, že stavba oplocení nebyla umístěna na pozemku, na kterém to právní předpisy zakazovaly, nejednalo se o překážku na komunikaci, byla v souladu s platnou územně plánovací dokumentací, neodporovala veřejnému zájmu, byla postavena v souladu s obecnými technickými požadavky na stavbu a byla zcela dokončena. Ostatní doklady o zeměměřických činnostech neosvědčovaly prokazatelně průběh hranice mezi pozemky vzhledem k mezní odchylce bodů.
20. Žalobci podali proti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby odvolání, v němž namítali neurčitost jeho výroku a nepřezkoumatelnost odůvodnění. Uváděli, že poloha plotu způsobuje, že chodci i motoristé využívají pozemek žalobců, a že v občanském soudním

řízení nebyl vysloven žádný názor, jímž by byl stavební úřad vázán. Zpochybňovali také aplikovatelnost katastrální vyhlášky z roku 2007.

21. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl, neboť shledal, že stavební úřad své rozhodnutí náležitě odůvodnil a rozhodl o všech námitkách. Námitky týkající se vlastnických práv posoudil stavební úřad jako předběžnou otázku přesahující jeho pravomoci, a proto odkázal účastníky na soud. Město K. však ve stanovené lhůtě nepředložilo důkaz o podání žaloby a žaloba žalobců byla zamítnuta. Stavební úřad si tedy o občanskoprávních námitkách sám učinil úsudek, přičemž vycházel ze stanoviska Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze. Za zásadní považoval žalovaný to, že jedině geometrický plán ze dne 30. 6. 2005 byl potvrzen katastrálním úřadem. Výrok rozhodnutí o dodatečném povolení stavby byl dle žalovaného určitý, problematika oplocení pozemku žalobců nebyla předmětem řízení o dodatečném povolení stavby stavebníků a zasahování oplocení stavebníků do pozemku ve vlastnictví města K. nebylo prokázáno. I když bylo město K. vyzváno k podání žaloby, ve stanovené lhůtě tak neučinilo.

III. Právní posouzení věci krajským soudem

22. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem mlčky vyslovili souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
23. Předně je třeba připomenout, že soudy ve správním soudnictví poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob způsobem stanoveným zákonem (§ 2 s. ř. s.). V této souvislosti lze odkázat například na usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005-86, publikované pod č. 1764/2009 Sb. NSS a dostupné stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů na www.nssoud.cz, podle něhož „[s]oudní řád správní je svojí povahou ‚obránnou‘ normou. Není normou ‚kontrolní‘, která by umožňovala komukoliv iniciovat, prostřednictvím podání žaloby ve správním soudnictví, kontrolu jakéhokoli úkonu veřejné správy. Má pouze zajistit poskytování právní ochrany v případech, kdy veřejná správa vstupuje do právní sféry fyzických nebo právnických osob. Hraničním kritériem pro žalobní legitimaci je právě tvrzený zásah do veřejných subjektivních práv. Nikoliv veškerá činnost (případně veškeré pochybení) veřejné správy je podrobena soudní kontrole ze strany fyzických a právnických osob, ale pouze ta, kdy činnost správy přesáhne do jejich veřejných subjektivních práv.“
24. Cílem soudního přezkumu správních rozhodnutí je především efektivní ochrana konkrétních práv osob a jejím prostřednictvím pak i kontrola zákonnosti těchto rozhodnutí. Odrazem toho je i dikce § 65 odst. 1 s. ř. s., podle kterého náleží aktivní legitimace k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu pouze tomu, „[k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti.“
25. Aktivní procesní legitimace k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu se podle § 65 odst. 1 s. ř. s. zakládá pouhým tvrzením žalobce o tom, že se napadené rozhodnutí negativně projevilo v jeho právní sféře (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

21. 5. 2008, č. j. 4 Ans 9/2007-197, č. 1717/2008 Sb. NSS). Věcná legitimace se pak odvíjí od oprávněnosti tvrzení žalobce, že byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech. Žalobce musí tvrdit existenci jemu náležejících veřejných subjektivních práv (resp. jejich existence musí plynout z žaloby), která byla zkrácena vydáním napadeného správního rozhodnutí, a soud těmto tvrzením musí následně přisvědčit. Věcná legitimace chybí nejen tehdy, jsou-li konkrétní tvrzení žalobce nedůvodná, ale i v případech, kdy mezi namítanými porušením právních předpisů a dotčením na subjektivních právech žalobce nelze nalézt žádnou souvislost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 As 201/2015-181, jehož závěry ohledně věcné legitimace v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy přiměřeně dopadají také na řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí). Jinými slovy řečeno, žalobě lze vyhovět a správní rozhodnutí zrušit jen tehdy, pokud je možné učinit závěr, že žalobce byl tímto rozhodnutím zkrácen na svých právech. Správní soudnictví přitom – s výjimkou § 66 s. ř. s. a do jisté míry § 65 odst. 2 s. ř. s. – nepřipouští podávání žalob ve veřejném zájmu, popř. aby se žalobce domáhal soudní ochrany práv třetích osob (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 52/2011-159, nebo ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83).

26. V souzené věci je nejprve třeba zdůraznit, že pozemky stavebníků p. č. X (druh pozemku zahrada) a p. č. X (zahrada) v katastrálním území K. nemají společnou hranici s pozemkem žalobců p. č. X (zahrada) v témže katastrálním území, ale nachází se mezi nimi pozemek p. č. X (ostatní plocha) ve vlastnictví města K., jenž slouží jako komunikace. Hlavní spornou a velmi problematickou otázkou v řízení o odstranění stavby, vedeném ještě podle stavebního zákona z roku 1976 a modifikovaném podáním žádosti o dodatečné povolení stavby, bylo to, zda se stavba oplocení nacházela výlučně na pozemku stavebníků p. č. X nebo zda částečně zasahovala také na pozemek obce K. p. č. X. Předmětem sporu naproti tomu vůbec nebylo a není to, že by stavba oplocení vybudovaná stavebníky mohla zasahovat až na pozemek žalobců p. č. X.
27. Ačkoliv žalobci ve své žalobě tvrdili, čím napadené rozhodnutí, potažmo rozhodnutí o dodatečném povolení stavby zasahuje do jejich právní sféry, a založili tak svou aktivní žalobní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., soud při přezkumu důvodnosti podané žaloby postrádá věcnou legitimaci žalobců.
28. Z kontextu celé žaloby je zřejmé, že žalobci namísto toho, aby hájili svá subjektivní práva, namítají především to, že stavba zděného oplocení zasahuje na pozemek ve vlastnictví města K. V tomto soudním řízení je však vyloučeno, aby se žalobci domáhali ochrany práv jiných osob. Město K., které bylo účastníkem správního řízení, mělo možnost hájit svá práva v řízení před stavebním úřadem a podat včas a řádně žalobu ve věci občanskoprávního sporu o hranici mezi pozemky města a stavebníků. Jen městu K. jakožto vlastníku pozemku p. č. X příslušelo podat na ochranu svých práv odvolání proti rozhodnutí o dodatečném povolení stavby a posléze správní žalobu proti napadenému rozhodnutí. Je pouze věcí města K., zda svá veřejná i soukromá subjektivní práva hájilo důsledně či nikoli. Rozhodlo-li se město K. nezpochybňovat závěr správních orgánů, podle nichž se stavba oplocení nachází výlučně na pozemku stavebníků, nejsou žalobci nyní oprávněni podávat ve prospěch města K. žalobu, pokud k tomu nebyli výslovně zmocněni. Soud se proto na základě podané žaloby nemůže zabývat správností výroku a úplností skutkových zjištění ohledně umístění stavby výlučně na pozemku p. č. X a ani nemůže

přezkoumávat, zda stavební úřad pochybil, když si sám učinil úsudek o existenci vlastnického práva k pozemku, na němž se stavba nachází.

29. Pokud žalobci uvádí, že je kvůli umístění stavby oplocení zúžena komunikace, a tím ohrožena bezpečnost silničního provozu a chodců, a že nebyl posouzen soulad s obecnými požadavky na výstavbu, pak opět nehájí svá subjektivní práva, ale staví se do pozice univerzálních dohlížitelů na zákonnost postupu a rozhodnutí správních orgánů či do pozice ochránců veřejného zájmu, což jim soudní řád správní neumožňuje.
30. Na subjektivní práva žalobců je navázáno pouze jejich tvrzení o tom, že v důsledku vybudování oplocení stavebníků zasahujícího na pozemek města byla zúžena místní komunikace, a tak chodci a motoristé využívají k přepravě nejen pozemek města, ale také část s ním sousedícího pozemku žalobců. I pokud by však soud odhlédl od toho, že žalobci svá tvrzení o tomto negativním jevu nijak neprokázali, nemohl by dojít k závěru, že žalobci byli správnými rozhodnutími zkráceni na svých právech. Výrok rozhodnutí, jímž stavební úřad stavebníkům dodatečně povolil stavbu oplocení a souhlasil s jejím užíváním, nerozšiřuje komunikaci na pozemek žalobců a nedává nikomu (ani stavebníkům, na jejichž žádost bylo rozhodnutí vydáno) právo přecházet nebo jezdit přes pozemek žalobců. Negativní jev, který žalobci zmiňují, není přímým důsledkem vydání rozhodnutí o dodatečném povolení stavby či napadeného rozhodnutí. Jsou-li žalobci přesvědčeni o tom, že účastníci silničního provozu neoprávněně vstupují na jejich pozemek, pak mohou svůj pozemek oplotit. Případné potíže při získávání povolení, na něž žalobci bez bližších detailů poukazovali v průběhu správního řízení, nemohou být předmětem tohoto soudního řízení. Pokud snad jsou nesnáze při oplocování pozemku žalobců nebo při jiném zamezování vstupu chodcům a motoristům na pozemek žalobců zapříčiněny vlastnickými spory mezi žalobci a městem K. ohledně hranice mezi pozemky v jejich vlastnictví, pak je takové spory třeba primárně řešit soukromoprávní cestou. Skutečnost, že Okresní soud Praha-východ zamítl žalobu žalobců, týkající se průběhu zděného plotu vybudovaného stavebníky, tomu nemůže být na překážku. Ostatně uvedený rozsudek nepředstavuje ani překážku podání žaloby, jíž by se žalobci znovu domáhali určení hranice mezi pozemkem stavebníků a pozemkem města s pozemní komunikací, tentokrát ovšem při správném vymezení okruhu účastníků řízení (k možnosti označit za žalovaného na podání žaloby nespolutracujícího účastníka srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2012, sp. zn. 22 Cdo 2871/2010, či ze dne 7. 5. 2013, sp. zn. 22 Cdo 585/2012, k požadavku na shodný okruh účastníků, má-li být založena překážka věci rozsouzené viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5144/2015, či ze dne 14. 7. 2016, sp. zn. 29 Cdo 4473/2014).
31. Soud přitom nepopírá, že by žalobci mohli být napadeným rozhodnutím dotčeni na svých právech, v žalobě tvrzené způsoby dotčení však nepředstavují ve skutečnosti zásah do práv, která náležejí právě jim, popřípadě se jedná jen o dotčení nepřímé. Proto soud navzdory tvrzení žalobců shledal, že namítané vady napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího rozhodnutí o dodatečném povolení stavby nemohly žalobce přímo zkrátit na jejich subjektivních právech, a proto žalobu neshledal důvodnou. Protože by ani existence namítaných pochybení (týkajících se vad výroku, umístění stavby či zjištění skutkového stavu věci a posouzení občanskoprávní námitky) nemohla z podnětu žalobců vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, soud se jimi v tomto rozsudku pro nadbytečnost blíže nezabýval.

32. Pro úplnost lze dodat, že žalobní výtku týkající se absence stanovisek dotčených orgánů soud nepokládal za dostatečně určitou, neboť žalobci nespecifikují, jaká konkrétní stanoviska podle nich měla být vydána a podle jakých předpisů. Namítají-li žalobci absenci průkazu splnění podmínek podle § 31 a § 32 vyhlášky č. 137/1998 Sb., pak soudu není vůbec zřejmé, proč by mělo v souzené věci být vedeno dokazování o takových otázkách, neboť citovaná ustanovení se týkají požadavků kladených na stavební konstrukce (konkrétně stěn, příček a stropů), a žádným myslitelným způsobem neurčují požadavky na stavbu oplocení. Soud nesdílí ani přesvědčení žalobců, že rozhodnutí o dodatečném povolení stavby neobsahuje odůvodnění výroku o povolení užívat stavbu. Vzhledem k tomu, že část podmínek posuzovaných v kolaudačním řízení dle § 81 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 se při současném rozhodování o dodatečném povolení stavby z povahy věci nezkoumá (tj. soulad s územním rozhodnutím, stavebním povolením a schválenou projektovou dokumentací) a část podmínek se shoduje s těmi, které stanoví § 88 odst. 1 písm. b) téhož zákona pro dodatečné povolení stavby, dopadá odůvodnění rozhodnutí o dodatečném povolení stavby i na tu část výroku, jež se týká povolení užívat stavbu.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

33. Soud neshledal žalobu důvodnou, a proto rozhodl o jejím zamítnutí (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
34. O náhradě nákladů řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměli úspěch. Úspěšný žalovaný vznik nákladů řízení o žalobě netvrdil ani ze soudního spisu neplyne, že by mu vznikly nějaké náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.
35. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Protože soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, rozhodl, že ani tyto osoby nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. června 2019

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu